

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa
(Trọn bộ 24 tập)

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang
Việt dịch: Hòa-Thượng Thích Trí Nghiêm
Khảo dịch: Hòa-Thượng Thích Thiện Siêu
Sàigòn 1998

--o0o --

Tập 8
Quyển Thứ 177
HỘI THỨ NHẤT
Phẩm
KHEN BÁT-NHÃ
Thứ 32-6

Bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa, Tĩnh-lự Ba-la-mật-đa, Tinh-tiến Ba-la-mật-đa, An-nhẫn Ba-la-mật-đa, Tịnh-giới Ba-la-mật-đa, Bồ-thí Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: **Bát-nhã** Ba-la-mật-đa như thế, đối sắc làm lớn làm nhỏ, đối thọ tướng hành thức cũng làm lớn làm nhỏ. Đối sắc làm nhóm làm tan, đối thọ tướng hành thức cũng làm nhóm làm tan. Đối sắc làm hữu lượng làm vô lượng, đối thọ tướng hành thức cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối sắc làm rộng làm hẹp, đối thọ tướng hành thức cũng làm rộng làm hẹp. Đối sắc làm hữu lực làm vô lực, đối thọ tướng hành thức cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, Tinh-tiến, An-nhẫn, Tịnh-giới, Bồ-thí Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: **Bát-nhã** Ba-la-mật-đa như thế, đối nhãn xứ làm lớn làm nhỏ, đối nhĩ tỷ thiết thân ý xứ cũng làm lớn làm nhỏ. Đối nhãn xứ làm nhóm làm tan, đối nhĩ tỷ thiết thân ý xứ cũng làm nhóm làm tan. Đối nhãn xứ làm hữu lượng làm vô lượng, đối nhĩ tỷ thiết thân ý xứ cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối nhãn xứ làm rộng làm hẹp, đối nhĩ tỷ thiết thân ý xứ cũng làm rộng làm hẹp. Đối nhãn xứ làm hữu lực làm vô lực, đối nhĩ tỷ thiết thân ý xứ cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, Tinh-tiến, An-nhẫn, Tịnh-giới, Bồ-thí Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: **Bát-nhã** Ba-la-mật-đa như thế, đối sắc xứ làm lớn làm nhỏ, đối thanh hương vị xúc pháp xứ cũng làm lớn làm nhỏ. Đối sắc xứ làm nhóm làm tan, đối thanh hương vị xúc pháp xứ cũng làm nhóm làm tan. Đối sắc xứ làm hữu lượng làm vô lượng, đối thanh hương vị xúc pháp xứ cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối sắc xứ làm rộng làm hẹp, đối thanh hương vị xúc pháp xứ cũng làm rộng làm hẹp. Đối sắc xứ làm hữu lực làm vô lực, đối thanh hương vị xúc pháp xứ cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, Tinh-tiến, An-nhẫn, Tịnh-giới, Bồ-thí Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: **Bát-nhã** Ba-la-mật-đa như thế, đối nhãn giới làm lớn làm nhỏ; đối sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc, nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm lớn làm nhỏ. Đối nhãn giới làm nhóm làm tan, đối sắc giới cho đến nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm nhóm làm tan. Đối nhãn giới làm hữu lượng làm vô lượng; đối sắc giới cho đến nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối nhãn giới làm rộng làm hẹp, đối sắc giới cho đến nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm rộng làm hẹp. Đối nhãn giới làm hữu lực làm vô lực, đối sắc giới cho đến **nhãn** xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, Tĩnh-tiến, An-nhĩn, Tĩnh-giới, Bồ-thĩ Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối nhĩ giới làm lớn làm nhỏ; đối thanh giới, nhĩ thức **giới** và nhĩ xúc, nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm lớn làm nhỏ. Đối nhĩ giới làm nhóm làm tan, đối thanh giới cho đến nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm nhóm làm tan. Đối nhĩ giới làm hữu lượng làm vô lượng, đối thanh giới cho đến nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối nhĩ giới làm rộng làm hẹp, đối thanh giới cho đến nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm rộng làm hẹp. Đối nhĩ giới làm hữu lực làm vô lực, đối thanh giới cho đến nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, Tĩnh-tiến, An-nhĩn, Tĩnh-giới, Bồ-thĩ Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối tỷ giới làm lớn làm nhỏ; đối hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc, tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm lớn làm nhỏ. Đối tỷ giới làm nhóm làm tan, đối hương giới cho đến tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm nhóm làm tan. Đối tỷ giới làm hữu lượng làm vô lượng, đối hương giới cho đến tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối tỷ giới làm rộng làm hẹp, đối hương giới cho đến tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm rộng làm hẹp. Đối tỷ giới làm hữu lực làm vô lực, đối hương giới cho đến tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, Tĩnh-tiến, An-nhĩn, Tĩnh-giới, Bồ-thĩ Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối thiết giới làm lớn làm nhỏ; đối vị giới, thiết thức giới và thiết xúc, thiết xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm lớn làm nhỏ. Đối thiết giới làm nhóm làm tan, đối vị giới cho đến thiết xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm nhóm làm tan. Đối thiết giới làm hữu lượng làm vô lượng, đối vị giới cho đến thiết xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối thiết giới làm rộng làm hẹp, đối vị giới cho đến thiết xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm rộng làm hẹp. Đối thiết giới làm hữu lực làm vô lực, đối vị giới cho đến thiết xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, **Tĩnh-tiến**, An-nhĩn, Tĩnh-giới, Bồ-thĩ Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối thân giới làm lớn làm nhỏ; đối xúc giới, thân thức giới và thân xúc, thân xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm lớn làm nhỏ. Đối thân giới làm nhóm làm tan, đối xúc giới cho đến thân xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm nhóm làm tan. Đối thân giới làm hữu lượng làm vô lượng, đối xúc giới cho đến thân xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối thân giới làm rộng làm hẹp, đối xúc giới cho đến thân xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm rộng làm hẹp. Đối thân giới làm hữu lực làm vô lực, đối xúc giới cho đến thân xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, **Tĩnh-tiến**, An-nhĩn, Tĩnh-giới, Bồ-thĩ Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối ý giới làm lớn làm nhỏ; đối pháp giới, ý thức giới và ý xúc, ý xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm lớn làm nhỏ. Đối ý giới làm nhóm làm tan, đối pháp giới cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm nhóm làm tan. Đối ý giới làm hữu lượng làm vô lượng, đối pháp giới cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối ý giới làm rộng làm hẹp, đối pháp giới cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm rộng làm hẹp. Đối ý giới làm hữu lực làm vô lực, đối pháp giới cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, Tĩnh-tiến, An-nhĩn, Tĩnh-giới, Bồ-thĩ Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như

thế, đối địa giới làm lớn làm nhỏ, đối thủy hỏa phong không thức giới cũng làm lớn làm nhỏ. Đối địa giới làm nhóm làm tan, đối thủy hỏa phong không thức giới cũng làm nhóm làm tan. Đối địa giới làm hữu lượng làm vô lượng, đối thủy hỏa phong không thức giới cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối địa giới làm rộng làm hẹp, đối thủy hỏa phong không thức giới cũng làm rộng làm hẹp. Đối địa giới làm hữu lực làm vô lực, đối thủy hỏa phong không thức giới cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, Tĩnh-tiến, An-nhẫn, Tĩnh-giới, Bồ-thí Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối vô minh làm lớn làm nhỏ, đối hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử sâu thán khổ ưu não cũng làm lớn làm nhỏ. Đối vô minh làm nhóm làm tan, đối hành cho đến lão tử sâu thán khổ ưu não cũng làm nhóm làm tan. Đối vô minh làm hữu lượng làm vô lượng, đối hành cho đến lão tử sâu thán khổ ưu não cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối vô minh làm rộng làm hẹp, đối hành cho đến lão tử sâu thán khổ ưu não cũng làm rộng làm hẹp. Đối vô minh làm hữu lực làm vô lực, đối hành cho đến lão tử sâu thán khổ ưu não cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, Tĩnh-tiến, An-nhẫn, Tĩnh-giới, Bồ-thí Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối Bồ-thí Ba-la-mật-đa làm lớn làm nhỏ; đối Tĩnh-giới, An-nhẫn, Tĩnh-tiến, Tĩnh-lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa cũng làm lớn làm nhỏ. Đối Bồ-thí Ba-la-mật-đa làm nhóm làm tan, đối Tĩnh-giới cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa cũng làm nhóm làm tan. Đối Bồ-thí Ba-la-mật-đa làm hữu lượng làm vô lượng, đối Tĩnh-giới cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối Bồ-thí Ba-la-mật-đa làm rộng làm hẹp, đối Tĩnh-giới cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa cũng làm rộng làm hẹp. Đối Bồ-thí Ba-la-mật-đa làm hữu lực làm vô lực, đối Tĩnh-giới cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, Tĩnh-tiến, An-nhẫn, Tĩnh-giới, Bồ-thí Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối nội không làm lớn làm nhỏ; đối ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cảnh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không cũng làm lớn làm nhỏ. Đối nội không làm nhóm làm tan, đối ngoại không cho đến vô tánh tự tánh không cũng làm nhóm làm tan. Đối nội không làm hữu lượng làm vô lượng, đối ngoại không cho đến vô **tánh** tự tánh không cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối nội không làm rộng làm hẹp, đối ngoại không cho đến vô **tánh** tự tánh không cũng làm rộng làm hẹp. Đối nội không làm hữu lực làm vô lực, đối ngoại không cho đến vô **tánh** tự tánh không cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, **Tĩnh-tiến**, An-nhẫn, Tĩnh-giới, Bồ-thí Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối chơn như làm lớn làm nhỏ; đối pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghi giới cũng làm lớn làm nhỏ. Đối chơn như làm nhóm làm tan, đối pháp giới cho đến bất tư nghi giới cũng làm nhóm làm tan. Đối chơn như làm hữu lượng làm vô lượng, đối pháp giới cho đến bất tư nghi giới cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối chơn như làm rộng làm hẹp, đối pháp giới cho đến bất tư nghi giới cũng làm rộng làm hẹp. Đối chơn như làm hữu lực làm vô lực, đối pháp giới cho đến bất tư nghi giới cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, Tĩnh-tiến, An-nhẫn, Tĩnh-giới, Bồ-thí Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối khổ thánh đế làm lớn làm nhỏ, đối tập diệt đạo thánh đế cũng làm lớn làm nhỏ. Đối khổ thánh

để làm nhóm làm tan, đối tập diệt đạo thánh để cũng làm nhóm làm tan. Đối khổ thánh để làm hữu lượng làm vô lượng, đối tập diệt đạo thánh để cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối khổ thánh để làm rộng làm hẹp, đối tập diệt đạo thánh để cũng làm rộng làm hẹp. Đối khổ thánh để làm hữu lực làm vô lực, đối tập diệt đạo thánh để cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tưởng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, Tĩnh-tiến, An-nhĩn, Tĩnh-giới, Bồ-thĩ Ba-la-mật-đa, khởi tưởng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối bốn tĩnh-lự làm lớn làm nhỏ; đối bốn vô lượng, bốn vô sắc định cũng làm lớn làm nhỏ. Đối bốn tĩnh-lự làm nhóm làm tan; đối bốn vô lượng, bốn vô sắc định cũng làm nhóm làm tan. Đối bốn tĩnh-lự làm hữu lượng làm vô lượng; đối bốn vô lượng, bốn vô sắc định cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối bốn tĩnh-lự làm rộng làm hẹp; đối bốn vô lượng, bốn vô sắc định cũng làm rộng làm hẹp. Đối bốn tĩnh-lự làm hữu lực làm vô lực; đối bốn vô lượng, bốn vô sắc định cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tưởng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, Tĩnh-tiến, An-nhĩn, Tĩnh-giới, Bồ-thĩ Ba-la-mật-đa, khởi tưởng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối tám giải thoát làm lớn làm nhỏ; đối tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ cũng làm lớn làm nhỏ. Đối tám giải thoát làm nhóm làm tan; đối tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ cũng làm nhóm làm tan. Đối tám giải thoát làm hữu lượng làm vô lượng; đối tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối tám giải thoát làm rộng làm hẹp, đối tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ cũng làm rộng làm hẹp. Đối tám giải thoát làm hữu lực làm vô lực; đối tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tưởng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, Tĩnh-tiến, An-nhĩn, Tĩnh-giới, Bồ-thĩ Ba-la-mật-đa, khởi tưởng như vậy: Bát-nhã la la mật đa như thế, đối bốn niệm trụ làm lớn làm nhỏ; đối bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi cũng làm lớn làm nhỏ. Đối bốn niệm trụ làm nhóm làm tan, đối bốn chánh đoạn cho đến tám thánh đạo chi cũng làm nhóm làm tan. Đối bốn niệm trụ làm hữu lượng làm vô lượng, đối bốn chánh đoạn cho đến tám thánh đạo chi cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối bốn niệm trụ làm rộng làm hẹp, đối bốn chánh đoạn cho đến tám thánh đạo chi cũng làm rộng làm hẹp. Đối bốn niệm trụ làm hữu lực làm vô lực, đối bốn chánh **đoạn** cho đến tám **thánh** đạo chi cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tưởng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, Tĩnh-tiến, An-nhĩn, Tĩnh-giới, Bồ-thĩ Ba-la-mật-đa, khởi tưởng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối không giải thoát môn làm lớn làm nhỏ; đối vô tướng giải thoát môn, vô nguyện giải thoát môn cũng làm lớn làm nhỏ. Đối không giải thoát môn làm nhóm làm tan; đối vô tướng, vô nguyện giải thoát môn cũng làm nhóm làm tan. Đối không giải thoát môn làm hữu lượng làm vô lượng; đối vô tướng, vô nguyện giải thoát môn cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối không giải thoát môn làm rộng làm hẹp; đối vô tướng, vô nguyện giải thoát môn cũng làm rộng làm hẹp. Đối không giải thoát môn làm hữu lực làm vô lực; đối vô tướng, vô nguyện giải thoát môn cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tưởng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, Tĩnh-tiến, An-nhĩn, Tĩnh-giới, Bồ-thĩ Ba-la-mật-đa, khởi tưởng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối năm nhãn làm lớn làm nhỏ, đối sáu thần thông cũng làm lớn làm nhỏ. Đối năm nhãn làm nhóm làm tan, đối sáu thần thông cũng làm nhóm làm tan. Đối năm nhãn làm hữu lượng làm vô lượng, đối sáu thần thông cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối năm nhãn làm rộng làm hẹp, đối sáu thần thông cũng làm rộng làm hẹp. Đối năm nhãn làm hữu lực làm vô lực, đối sáu thần thông cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tưởng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, Tĩnh-tiến, An-nhĩn, Tĩnh-giới, Bồ-thĩ Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối Phật mười lực làm lớn làm nhỏ; đối bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng cũng làm lớn làm nhỏ. Đối Phật mười lực làm nhóm làm tan, đối bốn vô sở úy cho đến mười tám pháp Phật bất cộng cũng làm nhóm làm tan. Đối Phật mười lực làm hữu lượng làm vô lượng, đối bốn vô sở úy cho đến mười tám pháp Phật bất cộng cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối Phật mười lực làm rộng làm hẹp, đối bốn vô sở úy cho đến mười tám pháp Phật bất cộng cũng làm rộng làm hẹp. Đối Phật mười lực làm hữu lực làm vô lực, đối bốn vô sở úy cho đến mười tám pháp Phật bất cộng cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, Tĩnh-tiến, An-nhĩn, Tĩnh-giới, Bồ-thĩ Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy; Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối pháp vô vong thất làm lớn làm nhỏ, đối tánh **hằng** trụ xả cũng làm lớn làm nhỏ. Đối pháp vô vong thất làm nhóm làm tan, đối tánh hằng trụ xả cũng làm nhóm làm tan. Đối pháp vô vong thất làm hữu **lượng** làm vô lượng, đối tánh hằng trụ xả cũng làm hữu **lượng** làm vô lượng. Đối pháp vô vong thất làm rộng làm hẹp, đối tánh hằng trụ xả cũng làm rộng làm hẹp. Đối pháp vô vong thất làm hữu lực làm vô lực, đối tánh hằng trụ xả cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, Tĩnh-tiến, An-nhĩn, Tĩnh-giới, Bồ-thĩ Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối nhất thiết trí làm lớn làm nhỏ; đối đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng làm lớn làm nhỏ. Đối nhất thiết trí làm nhóm làm tan; đối đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng làm nhóm làm tan. Đối nhất thiết trí làm hữu lượng làm vô lượng; đối đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối nhất thiết trí làm rộng làm hẹp; đối đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng làm rộng làm hẹp. Đối nhất thiết trí làm hữu lực làm vô lực; đối đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, Tĩnh-tiến, An-nhĩn, Tĩnh-giới, Bồ-thĩ Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối tất cả đà-la-ni môn làm lớn làm nhỏ, đối tất cả tam-ma-địa môn cũng làm lớn làm nhỏ. Đối tất cả đà-la-ni môn làm nhóm làm tan, đối **tất** cả tam-ma-địa môn cũng làm nhóm làm tan. Đối tất cả đà-la-ni môn làm hữu lượng làm vô lượng, đối tất cả tam-ma-địa môn cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối tất cả đà-la-ni môn làm rộng làm hẹp, đối tất cả tam-ma-địa môn cũng làm rộng làm hẹp. Đối tất cả đà-la-ni môn làm hữu lực làm vô lực, đối tất cả tam-ma-địa môn cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, Tĩnh-tiến, An-nhĩn, Tĩnh-giới, Bồ-thĩ Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối Dự lưu làm lớn làm nhỏ; đối Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán cũng làm lớn làm nhỏ. Đối Dự lưu làm nhóm làm tan, đối Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán cũng làm nhóm làm tan. Đối Dự lưu làm hữu lượng làm vô lượng, đối Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối Dự lưu làm rộng làm hẹp, đối Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán cũng làm rộng làm hẹp. Đối Dự lưu làm hữu lực làm vô lực, đối Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tĩnh-lự, Tĩnh-tiến, An-nhĩn, Tĩnh-giới, Bồ-thĩ Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối Dự lưu hướng Dự lưu quả làm lớn làm nhỏ; đối Nhất lai hướng Nhất lai quả, Bất hoàn hướng Bất hoàn **quả**, A-la-hán hướng, A-la-hán **quả** cũng làm lớn làm nhỏ. Đối Dự lưu hướng, Dự lưu **quả** làm nhóm làm tan, **đối** Nhất lai hướng cho đến A-la-hán quả cũng làm nhóm làm tan. Đối Dự lưu hướng Dự lưu **quả** làm hữu lượng làm vô lượng, đối Nhất lai hướng cho đến A-la-hán quả cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối Dự lưu hướng, Dự lưu **quả** làm rộng làm hẹp, đối Nhất lai hướng cho

đến A-la-hán quả cũng làm rộng làm hẹp. Đối Dự lưu hướng, Dự lưu **quả** làm hữu lực làm vô lực, đối Nhất lai hướng cho đến A-la-hán quả cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tịch-lự, Tinh-tiến, An-nhẫn, Tịnh-giới, Bồ-thí Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối Độc giác làm lớn làm nhỏ, **đối** Độc giác Bồ-đề cũng làm lớn làm nhỏ. Đối Độc giác làm nhóm làm tan, đối Độc giác Bồ-đề cũng làm nhóm làm tan. Đối Độc giác làm hữu lượng làm vô lượng, đối Độc giác Bồ-đề cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối Độc giác làm rộng làm hẹp, đối Độc giác Bồ-đề cũng làm rộng làm hẹp. Đối Độc giác làm hữu lực làm vô lực, đối Độc giác Bồ-đề cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tịch-lự, **Tinh-tiến**, An-nhẫn, Tịnh-giới, Bồ-thí Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối Bồ-tát Ma-ha-tát làm lớn làm nhỏ, đối hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát cũng làm lớn làm nhỏ. Đối Bồ-tát Ma-ha-tát làm nhóm làm tan, đối **hạnh** Bồ-tát Ma-ha-tát cũng làm nhóm làm tan. Đối Bồ-tát Ma-ha-tát làm hữu lượng làm vô lượng, đối **hạnh** Bồ-tát Ma-ha-tát cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối Bồ-tát Ma-ha-tát làm rộng làm hẹp, đối hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát cũng làm rộng làm hẹp. Đối Bồ-tát Ma-ha-tát làm hữu lực làm vô lực, đối **hạnh** Bồ-tát Ma-ha-tát cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tịch-lự, Tinh-tiến, An-nhẫn, Tịnh-giới, Bồ-thí Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối các Như-Lai Ứng Chánh Đẳng Giác làm lớn làm nhỏ, **đối Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề cũng làm lớn làm nhỏ**. Đối các Như-Lai Ứng Chánh Đẳng Giác làm nhóm làm tan, đối Phật Vô thượng Chánh **đẳng** Bồ-đề cũng làm nhóm làm tan. Đối các Như-Lai Ứng Chánh Đẳng Giác làm hữu lượng làm vô lượng, đối Phật Vô thượng Chánh **đẳng** Bồ-đề cũng làm hữu lượng làm vô lượng. Đối các Như-Lai Ứng Chánh Đẳng Giác làm rộng làm hẹp, đối Phật Vô thượng Chánh **đẳng** Bồ-đề cũng làm rộng làm hẹp. Đối các Như-Lai Ứng Chánh Đẳng Giác làm hữu lực làm vô lực, đối Phật Vô thượng Chánh **đẳng** Bồ-đề cũng làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát mới học Đại thừa, chẳng nương Bát-nhã, Tịch-lự, Tinh-tiến, An-nhẫn, Tịnh-giới, Bồ-thí Ba-la-mật-đa, khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối tất cả pháp làm lớn làm nhỏ, làm nhóm làm tan, làm hữu lượng làm vô lượng, làm rộng làm hẹp, làm hữu lực làm vô lực. Bạch Thế-Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát này do khởi tướng đây, chẳng phải hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Vì có sao? Bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối sắc hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ; đối thọ tướng hành thức hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ. Đối sắc hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan; đối thọ tướng hành thức hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan. Đối sắc hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng; đối thọ tướng hành thức hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng. Đối sắc hoặc làm rộng hẹp, chẳng làm rộng hẹp; đối thọ tướng hành thức hoặc làm rộng hẹp, chẳng làm rộng hẹp. Đối sắc hoặc làm hữu lực vô lực, chẳng làm hữu lực vô lực, đối thọ tướng hành thức hoặc làm hữu lực vô lực, chẳng **làm** hữu lực vô lực. Bạch Thế-Tôn! Tất cả như thế đều chẳng phải **đẳng** lưu quả Bát-nhã Ba-la-mật-đa **vậy**.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối nhãn xứ hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ; đối nhĩ tỷ thiệt thân ý xứ hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ. Đối nhãn xứ hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan; đối nhĩ tỷ thiệt thân ý xứ hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan. Đối nhãn xứ hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng; đối nhĩ tỷ thiệt thân ý xứ hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng. Đối nhãn xứ hoặc **làm** rộng hẹp, chẳng làm rộng hẹp; đối nhĩ tỷ thiệt thân ý xứ hoặc làm rộng hẹp chẳng

làm rộng hẹp. Đối nhân xứ hoặc làm hữu lực vô lực, chẳng làm hữu lực vô lực; đối nhĩ tỷ thiết thân ý xứ hoặc làm hữu lực vô lực, chẳng làm hữu lực vô lực. Bạch Thế-Tôn! Tất cả như thế đều chẳng phải **đẳng** lưu quả Bát-nhã Ba-la-mật-đa vậy.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối sắc xứ hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ; đối thanh hương vị xúc pháp xứ hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ. Đối sắc xứ hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan; đối thanh hương vị xúc pháp xứ hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan. Đối sắc xứ hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng **làm** hữu lượng vô lượng; đối thanh hương vị xúc pháp xứ hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng **làm** hữu lượng vô lượng. Đối sắc xứ hoặc làm rộng hẹp, chẳng làm rộng hẹp; **đối thanh hương vị xúc pháp xứ hoặc làm rộng hẹp, chẳng làm rộng hẹp.** Đối sắc xứ hoặc làm hữu lực vô lực, chẳng làm hữu lực vô lực; đối thanh hương vị xúc pháp xứ hoặc làm hữu lực vô lực, chẳng làm hữu lực vô lực. Bạch Thế-Tôn! Tất cả như thế đều chẳng **phải** **đẳng** lưu **quả** Bát-nhã Ba-la-mật-đa vậy.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối nhãn giới hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ; **đối** sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc, nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ. Đối nhãn giới hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan; đối sắc giới cho đến nhãn xúc làm duyên **sanh** ra các thọ hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan. Đối nhãn giới hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng; đối sắc giới cho đến nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng. Đối nhãn giới hoặc làm rộng hẹp, chẳng làm rộng hẹp. Đối sắc giới cho đến nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm rộng hẹp, chẳng làm rộng hẹp. Đối nhãn giới hoặc làm hữu lực vô lực, chẳng làm hữu lực vô lực; đối sắc giới cho đến nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm hữu lực vô lực, chẳng làm hữu lực vô lực. Bạch Thế-Tôn! Tất cả như thế đều chẳng phải **đẳng** lưu quả Bát-nhã Ba-la-mật-đa vậy.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối nhĩ giới hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ; đối thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc, nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ. Đối nhĩ giới hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan; đối thanh giới cho đến nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan. Đối nhĩ giới hoặc làm hữu lượng vô lượng, **chẳng làm hữu lượng vô lượng;** đối thanh giới cho đến nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng. Đối nhĩ giới hoặc làm rộng hẹp, chẳng làm rộng hẹp; đối **thanh** giới cho đến nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm rộng hẹp, chẳng làm rộng hẹp. Đối nhĩ giới hoặc làm hữu lực vô lực, chẳng làm hữu lực vô lực; đối thanh giới cho đến nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm hữu lực vô lực, **chẳng làm hữu lực vô lực.** Bạch Thế-Tôn! Tất cả như thế đều chẳng phải **đẳng** lưu quả Bát-nhã Ba-la-mật-đa vậy.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối tỷ giới hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ; đối hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc, tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ. Đối tỷ giới hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan; đối hương giới cho đến tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan. Đối tỷ giới hoặc làm hữu **lượng vô lượng,** chẳng làm hữu lượng vô lượng; **đối hương giới cho đến tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng.** Đối tỷ giới hoặc làm **rộng hẹp,** chẳng làm **rộng hẹp;** đối hương giới cho đến tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm **rộng hẹp,** chẳng làm **rộng hẹp.** Đối tỷ giới hoặc làm hữu lực vô lực, **chẳng làm hữu lực vô lực;** đối hương giới cho đến tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm hữu lực vô lực, chẳng làm hữu lực vô lực. Bạch Thế-Tôn! Tất cả như thế đều chẳng phải **đẳng** lưu quả Bát-nhã Ba-la-mật-đa vậy.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối thiết giới hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ; đối vị giới, thiết thức giới và thiết xúc, thiết xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ. Đối thiết giới hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm **tan;** đối vị giới cho đến thiết xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan. Đối thiết giới hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng; đối

vị giới cho đến thiệt xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng. Đối thiệt giới hoặc làm rộng hẹp, chẳng làm rộng hẹp; đối vị giới cho đến thiệt xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng; đối vị giới cho đến thiệt xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng. Bạch Thế-Tôn! Tất cả như thế đều chẳng phải đẳng lưu quả Bát-nhã Ba-la-mật-đa vậy.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khởi tưởng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối thân giới hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ; đối xúc giới, thân thức giới và thân xúc, thân xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ. Đối thân giới hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan; đối xúc giới cho đến thân xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan. Đối thân giới hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng; đối xúc giới cho đến thân xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng. Đối thân giới hoặc làm rộng hẹp, chẳng làm rộng hẹp; đối xúc giới cho đến thân xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm rộng hẹp, chẳng làm rộng hẹp. Đối thân giới hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng; đối xúc giới cho đến thân xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng. Bạch Thế-Tôn! Tất cả như thế đều chẳng phải đẳng lưu quả Bát-nhã Ba-la-mật-đa vậy.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khởi tưởng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối ý giới hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ; đối pháp giới, ý thức giới và ý xúc, ý xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ. Đối ý giới hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan; đối pháp giới cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan. Đối ý giới hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng; đối pháp giới cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng. Đối ý giới hoặc làm rộng hẹp, chẳng làm rộng hẹp; đối pháp giới cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm rộng hẹp, chẳng làm rộng hẹp. Đối ý giới hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng; đối pháp giới cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng. Bạch Thế-Tôn! Tất cả như thế đều chẳng phải đẳng lưu quả Bát-nhã Ba-la-mật-đa vậy.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khởi tưởng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối địa giới hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ; đối thủy hỏa phong không thức giới hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ. Đối địa giới hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan; **đối thủy hỏa phong không thức giới hoặc làm nhóm tan chẳng làm nhóm tan**. Đối địa giới hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng; đối thủy hỏa phong không thức giới hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng. Đối địa giới hoặc làm rộng hẹp, chẳng làm rộng hẹp; đối thủy hỏa phong không thức giới hoặc làm rộng hẹp, chẳng **làm** rộng hẹp. Đối địa giới hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng; đối thủy hỏa phong không thức giới hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng. Bạch Thế-Tôn! Tất cả như thế đều chẳng phải đẳng lưu quả Bát-nhã Ba-la-mật-đa vậy.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khởi tưởng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối vô minh hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ; đối hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử sầu thán khổ ưu não hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ. Đối vô minh hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan; đối hành cho đến lão tử sầu thán khổ ưu não hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan. Đối vô minh hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng; đối hành cho đến lão tử sầu thán khổ ưu não hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng. Đối vô minh hoặc làm rộng hẹp, chẳng làm rộng hẹp; đối hành cho đến lão tử sầu thán khổ ưu não hoặc làm rộng hẹp, chẳng làm rộng hẹp. Đối vô minh hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng; đối hành cho đến lão tử sầu thán khổ ưu não hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng. Bạch Thế-Tôn! Tất cả như thế đều chẳng phải đẳng lưu quả Bát-nhã Ba-la-mật-đa vậy.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khởi tưởng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối Bồ-thí Ba-la-mật-đa hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ; đối Tịnh-giới, An-nhẫn, Tinh-tiến, Tịch-lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ. Đối Bồ-thí Ba-la-mật-đa hoặc

làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan; đối Tịnh-giới cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan. Đối Bồ-thí Ba-la-mật-đa hoặc làm hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng; đối Tịnh-giới cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa hoặc làm hữu lượng vô lượng, **chẳng làm hữu lượng vô lượng**. Đối Bồ-thí Ba-la-mật-đa hoặc làm rộng hẹp, chẳng làm rộng hẹp; đối Tịnh-giới cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa hoặc làm rộng hẹp, chẳng làm rộng hẹp. Đối Bồ-thí Ba-la-mật-đa hoặc làm hữu lực vô lực, chẳng làm hữu lực vô lực; đối Tịnh-giới cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa hoặc làm hữu lực vô lực, chẳng làm hữu lực vô lực. Bạch Thế-Tôn! Tất cả như thế đều chẳng phải đấng lưu quả Bát-nhã Ba-la-mật-đa vậy.

Lại nữa, bạch Thế-Tôn! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khởi tướng như vậy: Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, đối nội không hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ; đối ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cảnh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không hoặc làm lớn nhỏ, chẳng làm lớn nhỏ. Đối nội không hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan; đối ngoại không cho đến vô tánh tự tánh không hoặc làm nhóm tan, chẳng làm nhóm tan. Đối nội không hoặc **làm** hữu lượng vô lượng, chẳng làm hữu lượng vô lượng; đối ngoại không cho đến vô tánh **tự tánh** không hoặc làm hữu lượng vô lượng, **chẳng làm hữu lượng vô lượng**. Đối nội không hoặc làm **rộng hẹp, chẳng làm rộng hẹp**; đối ngoại không cho đến vô **tánh** tự tánh không hoặc làm **rộng hẹp, chẳng làm rộng hẹp**. Đối nội không hoặc làm hữu lực vô lực, **chẳng làm hữu lực vô lực**; đối ngoại không cho đến vô **tánh** tự tánh không hoặc làm hữu lực vô lực, chẳng làm hữu lực vô lực. Bạch Thế-Tôn! Tất cả như thế đều chẳng phải đấng lưu quả Bát-nhã Ba-la-mật-đa vậy.

---o0o---